

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**НАСТАНОВА ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ
АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ ЗА БУДІВНИЦТВОМ**

ДСТУ-Н Б А.2.2-ХХ:201Х

(Проект, перша редакція)

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт містить рекомендації щодо здійснення авторського нагляду під час нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення (далі – будівництво) будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури (далі – об'єкти).

1.2 Авторський нагляд здійснюється на об'єктах будівництва незалежно від їх класу наслідків (відповідальності), категорії складності та форми власності замовника відповідно до вимог Закону України "Про архітектурну діяльність", "Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2007 року № 903 "Про авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури" (далі – Порядок здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури).

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить посилання на нормативно-правові акти, нормативні акти та нормативні документи:

Закон України від 20 травня 1999 року № 687 XIV "Про архітектурну діяльність";

Закон України від 8 червня 2000 року № 1805-III "Про охорону культурної спадщини";

Закон України від 01 грудня 2005 року № 3164-IV "Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності";

Закон України від 05 листопада 2009 року № 1704-VI "Про будівельні норми";

Закон України від 17 лютого 2011 року № 3038-VI "Про регулювання містобудівної діяльності";

Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2007 року № 903 "Про авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури";

Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 461 "Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів";

Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16 травня 2011 року № 45

"Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 червня 2011 року за № 651/19389;

ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво;

ДБН А.3.1-5-2009 Управління, організація і технологія. Організація будівельного виробництва;

ДБН В.1.2-14-2009 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ;

ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

3.1 У цьому стандарті вживаються терміни, визначення яких наведено в:

3.1.1 Будівельні норми – Закон України "Про будівельні норми".

3.1.2 Будівля, будинок, замовник будівництва, капітальний ремонт, лінійний об'єкт інженерно-транспортної інфраструктури, нове будівництво, об'єкт будівництва, реконструкція, споруда, технічне переоснащення – ДБН А.2.2-3.

3.1.3 Генеральний проектувальник, проектувальник – наказ Мінрегіону України від 16 травня 2011 року № 45 "Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 червня 2011 року за № 651/19389.

3.1.4 Генеральний підрядник, підрядник – Цивільний кодекс України.

3.1.5 Замовник, проектна документація – Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності".

3.1.6 Реставрація – Закон України "Про охорону культурної спадщини".

3.2 Нижче подано терміни, вжиті в цьому стандарті, та визначення позначених ними понять.

3.2.1 авторський нагляд

Контроль, який здійснюється автором проекту об'єкта будівництва, іншими розробниками затвердженого проекту або уповноваженими ними особами під час будівництва об'єкта відповідно до вимог чинного законодавства та договору із замовником з метою забезпечення відповідності виконаних будівельних робіт проектній документації

3.2.2 договір на здійснення авторського нагляду

Документ, який регулює взаємовідносини між генеральним проектувальником (проектувальником) і замовником, установлює їх права і обов'язки щодо здійснення авторського нагляду під час будівництва.

4 ОРГАНІЗАЦІЯ АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

4.1 Авторський нагляд відповідно до вимог Закону України "Про архітектурну діяльність" здійснюється протягом усього періоду будівництва відповідно до вимог чинного законодавства та договору із замовником.

Авторський нагляд за підготовкою робочої документації або окремих її розділів у разі, коли така документація розробляється іншим проектувальником, доцільно здійснювати генеральним проектувальником відповідно до договору про розроблення проекту об'єкта будівництва.

4.2 Про початок будівництва замовнику рекомендується письмово повідомляти проектувальника.

4.3 Проектувальник може залучати до здійснення авторського нагляду проектувальників, які розробляли відповідні розділи проекту та/або представників проектних організацій, які не брали участі в проектуванні.

4.4 Якщо під час будівництва проектувальник, який залучений до авторського нагляду, вносить зміни до проектної документації, такі зміни рекомендується погоджувати з генеральним проектувальником.

4.5 До договору на здійснення авторського нагляду доцільно додавати кошторис витрат та план-графік виконання робіт з авторського нагляду, який ведеться за рекомендованою формою, наведеною у додатку А.

При тривалості будівництва більше одного року план-графік, за необхідності, може коригуватися відповідно до обсягів робіт, запланованих на поточний рік (пункт 4 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури).

Зміни обсягів робіт або продовження здійснення авторського нагляду у строки, що не передбачені договором між проектувальником і замовником, бажано оформлювати додатковим договором.

4.6 На весь період будівництва для здійснення авторського нагляду проектувальником, як це передбачено Порядком здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури, утворюється група авторського нагляду. Доцільно рішення проектувальника про утворення групи авторського нагляду оформляти за рекомендованою формою, наведеною у додатку Б.

Відповідно до пункту 3 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури до складу групи авторського нагляду включаються автор проекту, інші розробники затвердженого проекту або уповноважені ними особи.

Рекомендується серед членів групи авторського нагляду визначити особу, відповідальну за проведення авторського нагляду, – керівника групи (головного архітектора або головного інженера проекту).

Інформація про склад групи авторського нагляду надсилається замовнику (пункт 3 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури).

У разі зміни особи, відповідальної за проведення авторського нагляду, замовник повідомляє орган державного архітектурно-будівельного контролю, який зареєстрував декларацію про початок виконання (підготовчих) будівельних робіт або видав дозвіл на виконання будівельних робіт, про такі зміни протягом трьох днів з дня їх настання відповідно до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності".

4.7 Якщо автором проекту є фізична особа-підприємець, склад групи авторського нагляду під його керівництвом доцільно визначити довідкою автора проекту, яка направляється замовнику.

4.8 Керівник групи авторського нагляду та члени цієї групи можуть залучатися до складання декларації або акта готовності об'єкта до експлуатації відповідно до Порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 461.

4.9 Групою авторського нагляду відповідно до вимог Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" та Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури здійснюється:

4.9.1 Ведення журналу авторського нагляду та внесення до нього результатів авторського нагляду, зокрема фіксування відступів від проектних рішень при будівництві, заборона застосування конструкцій, деталей, виробів, будівельних матеріалів і обладнання, які не відповідають проектним рішенням, державним будівельним нормам, нормативним документам (пункт 5 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури).

4.9.2 Вжиття, за необхідності, заходів щодо коригування проектних рішень відповідно до вимог нормативних документів, які набрали чинності після затвердження проектної документації.

4.9.3 Вжиття заходів щодо забезпечення нормативного рівня основних вимог безпеки, передбачених Законом України "Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності", за рахунок дотримання основних характеристик виробів, конструкцій, матеріалів тощо.

4.9.4 Відвідування об'єкта згідно з планом-графіком або за викликом замовника (виходячи з виробничої потреби) (пункт 4 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури).

4.9.5 Перевіряння відповідності виконання будівельних робіт і виявлення на будівництві відхилень від проектних рішень, у тому числі в частині застосування будівельних конструкцій, матеріалів, виробів, деталей, обладнання. Обсяг робіт з перевірки залежить від призначення та специфіки об'єкта будівництва і визначається у технічному завданні на авторський нагляд.

4.9.6 Перевіряння усунення підрядником зауважень, які були виявлені в результаті здійснення авторського нагляду під час будівництва.

4.9.7 Участь у прийманні конструкцій, вказаних у проектній документації, та у прийманні прихованих робіт і конструкцій, узгоджених із замовником при укладанні договору на здійснення авторського нагляду, виходячи з переліку додатка Л ДБН А.3.1-5.

4.9.8 Надання замовнику рекомендацій щодо необхідності проведення додаткових випробувань будівельних конструкцій, виробів і матеріалів.

5 ВЕДЕННЯ ЖУРНАЛУ АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

5.1 Результати авторського нагляду фіксуються у журналі авторського нагляду, який рекомендується вести за формою, наведеною у додатку В. Форма може коригуватися в залежності від специфіки будівництва.

5.2 Журнал оформляється у двох примірниках, кожен з яких доцільно прошнурувати, а його сторінки пронумерувати, підписати замовником і проектувальником, а також скріпити їх печатками (у разі наявності).

5.3 Відповідно до пункту 5 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури один примірник оформленого журналу (згідно з 5.2 цього розділу) зберігається у замовника, а другий – у проектувальника.

5.4 Журнал видається замовником за вимогою представників групи авторського нагляду для внесення до нього відповідних записів.

5.5 Згідно із пунктом 5 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури представники групи авторського нагляду вносять в обидва примірники журналу записи щодо відхилень від проектних рішень, які допущені підрядником, та пропозиції стосовно їх усунення.

Також у журналі авторського нагляду рекомендується вносити запис про зміну в проектній документації. Слід зауважити, що внесення змін в проектну документацію шляхом записів у журналі авторського нагляду згідно з вимогами чинного законодавства не допускається.

Запис про відвідування об'єкта будівництва представниками групи авторського нагляду вноситься і за відсутності зауважень.

5.6 Представник групи авторського нагляду ознайомлює представника підрядника (генерального підрядника) із записами у журналі авторського нагляду під розпис, який у свою чергу вносить записи щодо виконання робіт з усунення відхилень, вказаних представниками групи авторського нагляду.

Статтею 11 Закону України "Про архітектурну діяльність" передбачено, що у разі відмови представника підрядника (генерального підрядника) виконувати роботи з усунення виявлених відхилень проектувальник письмово повідомляє про це замовника та відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю.

5.7 Журнал авторського нагляду можна вести як по об'єкту будівництва в цілому, так і по його пускових комплексах або окремих будівлях чи спорудах.

Після завершення будівництва до подання декларації або акта готовності об'єкта до експлуатації авторський нагляд доцільно завершити записом керівника групи авторського нагляду про усунення (зняття) зауважень і виконання робіт за проектом в повному обсязі.

5.8 Після прийняття об'єкта в експлуатацію проектувальник зберігає журнал авторського нагляду в архіві (пункт 7 Порядку здійснення авторського нагляду під час будівництва об'єкта архітектури).

ДОДАТОК А
(довідковий)

ФОРМА ПЛАНУ-ГРАФІКА ВИКОНАННЯ РОБІТ З АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

ПЛАН-ГРАФІК ВИКОНАННЯ РОБІТ З АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

Додаток до договору
від _____ № _____

Найменування робіт (етапів)	Строки виконання робіт		Вартість
	Початок	Закінчення	
1	2	3	4

Замовник

Проектувальник

(підпис)

(підпис)

М.П.*

М.П.*

(дата)

(дата)

* – у разі наявності

ДОДАТОК Б
(довідковий)

ФОРМА НАКАЗУ

_____ (назва організації)

НАКАЗ

_____ 20__ р.

№ _____

Про утворення групи із здійснення авторського нагляду

У зв'язку з початком будівництва _____,
(найменування проекту)

за адресою: _____,

замовник _____

НАКАЗУЮ:

1. Утворити групу авторського нагляду за будівництвом об'єкта у складі згідно з додатком.

2. Призначити відповідальною особою за проведення авторського нагляду керівника групи авторського нагляду _____.
(посада, прізвище, ініціали)

3. _____ направити у триденний термін замовнику копію
(посада, прізвище, ініціали)

цього наказу.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Керівник проектувальника _____
(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток до наказу
від _____ № _____

Склад групи авторського нагляду

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Спеціалізація (архітектурно-планувальні рішення, технологічні рішення, конструктивні рішення тощо)	Робочий телефон
1	2	3	4	5

Головний інженер (архітектор) проекту

(підпис, ініціали, прізвище)

ДОДАТОК В
(довідковий)

ФОРМИ ЖУРНАЛУ АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

В.1 Форма обкладинки

**ЖУРНАЛ
авторського нагляду під час будівництва**

Розпочатий _____ р.

Закінчений _____ р.

_____ 20_ р.

В.2 Форма титульного аркуша

ЖУРНАЛ АВТОРСЬКОГО НАГЛЯДУ ПІД ЧАС БУДІВНИЦТВА

Найменування проекту _____

Адреса будівництва _____

Замовник _____

(найменування, адреса)

Проектувальник _____

(найменування, адреса)

Журнал розпочатий _____

Журнал закінчений _____

Керівник проектувальника

(підпис)

М.П.

Керівник замовника

(підпис)

М.П.

В.3 Форма запису переліку підрядних організацій

ПЕРЕЛІК ПІДРЯДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Виконавець робіт (генеральний підрядник, підрядник)

Найменування робіт	Виконавці окремих видів робіт

Код УКНД 91.040.01

Ключові слова: авторський нагляд, нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення, проектувальник